

Sygn. akt IV CSK 235/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa U. B.-W.
przeciwko L. W. i M. K.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 października 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 września 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz każdego z pozwanych kwoty po 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawiła w formie pytań: „jaka jest sankcja wobec czynności prawnej dokonanej przez jednego małżonka mimo sprzeciwu zgłoszonego przez drugiego małżonka, w trybie art. 36¹ § 1 k.r.o.?”; „czy sprzeciw, o którym mowa w art. 36¹ § 1 k.r.o. może dotyczyć zamierzonej przez małżonka czynności, która ma być dokonana w celu wykonania ciążącego na nim zobowiązania, za które małżonkowie ponoszą odpowiedzialność majątkiem wspólnym lub częścią tego majątku?”; „czy sprzeciw, o którym mowa w art. 36¹ § 1 k.r.o. (*lex specialis*) zgłoszony przez jednego małżonka wobec zamierzonej czynności drugiego małżonka uchyla stosowanie ogólnej zasady (art. 367 § 2 k.c. – *lex generalis*), iż po wytoczeniu powództwa o zapłatę dłużnik winien spełnić świadczenie do rąk wierzyciela, który wytoczył powództwo, a nie do rąk obu małżonków, gdyż zachodzi współuczestnictwo konieczne lub do rąk małżonka dysponującego zezwoleniem sądu na dokonanie czynności wydanym w trybie art. 39 k.r.o.?”

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu

o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

W niniejszej sprawie powódka domagała się ustalenia, że nieważna jest ugoda zawarta 13 stycznia 2011 r. pomiędzy pozwanymi przez nią – jej mężem i M. K., w sprawie wszczętej przez jej męża przeciwko M. K. o zapłatę piątej i szóstej raty ceny za nieruchomości, które powódka i jej mąż zobowiązali się mu sprzedać. Jak wynika z motywów zaskarżonego orzeczenia, o oddaleniu powództwa zadecydowało stanowisko, że powódka nie ma interesu prawnego w ustaleniu nieważności czynności prawnej, w warunkach gdy przez zgłoszenie odpowiednich żądań w innych postępowaniach może uzyskać dalej idącą ochronę. To stanowisko skarżąca zwalcza przytaczając zarzuty w ramach podstaw kasacyjnych, których oceną Sąd Najwyższy nie może zajmować się przy podejmowaniu decyzji o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przedstawiony przez skarżącą problem na tle wykładni art. 36¹ § 1 k.r.o. mógłby podlegać rozważeniu przez Sąd Najwyższy tylko pod warunkiem, że zasadne okazałyby się zarzuty naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 189 k.p.c.

Trzeba zauważyć, że powódka nie kwestionowała ważności czynności, w związku z którą po stronie M. K. powstał obowiązek zapłaty ceny za nieruchomość w terminie oraz w sposób oznaczony przez strony umowy sprzedaży. Podważała natomiast skuteczność działań polegających na zawarciu ugody sądowej co do terminu i sposobu zapłaty dwóch rat tego świadczenia,

w warunkach gdy jej mąż wystąpił o jego zasądzenie przeciwko M. K.. Przez Sady obu instancji został on uznany za wierzyciela solidarnego (obok powódki) zobowiązania o zapłatę ceny za nieruchomość, a jego relacje z M. K. zostały ocenione na podstawie art. 367 § 2 k.c. Przepis ten nie wywołuje wątpliwości interpretacyjnych, o ile nie kwestionuje się podstaw do jego zastosowania w konkretnym stanie faktycznym.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, przy czym co do kosztów postępowania stosownie do art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), orzeczono jak w sentencji.

aw

jw